

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 19 grudnia 2018 r.,
sprawy **R. P.**
skazanego z art. 286 § 1 k.k. i innych
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 grudnia 2017 r., sygn. akt II AKa [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 24 stycznia 2017 r., sygn. akt IV K [...],

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną i obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Z. M. – Kancelaria adwokacka w Ł. – kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, zawierającą 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji z urzędu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2017 r., sygn. akt IV K [...], Sąd Okręgowy w Ł.:

1. uznał oskarżonego R. P. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 310 § 3 k.k. i art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 60 § 6 pkt 2 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności (pkt 9 wyroku);

2. uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art. 18 2 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 310 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 310 § 2 w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności (pkt 10 wyroku);

3. uznał oskarżonego za winnego popełnienia ciągu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 11 wyroku);

4. uznał oskarżonego za winnego popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 12 wyroku);

5. uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art. 245 k.k. i na tej podstawie wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności (pkt 13 wyroku);

6. uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art. 58 ust. 2 i art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę roku i dziesięciu miesięcy pozbawienia wolności (pkt 14 wyroku);

7. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego przepadek korzyści uzyskanej z przestępstwa w kwocie 300 złotych (pkt 15 wyroku);

8. ustalając, że czyn zarzucony oskarżonemu w pkt XXVII stanowi wykroczenie z art. 119 § 1 k.w., na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. umorzył postępowanie w tym przedmiocie (pkt 16 wyroku);

9. na podstawie art. 86 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną trzech lat i dziewięciu miesięcy pozbawienia wolności (pkt 17 wyroku).

Wyrok ten został zaskarżony apelacją obrońcy oskarżonego „w części dotyczącej oskarżonego R. P. na jego korzyść w stosunku do wszystkich czynów przypisanych mu zaskarżonym wyrokiem, za które został skazany”.

Skarżący zarzucił orzeczeniu:

„1. obrazę przepisów postępowania: art. 7 k.p.k. oraz art. 5 § 2 k.p.k., która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a polegającą na dokonanej przez Sąd dowolnej, a nie swobodnej ocenie zebranego w sprawie materiału

dowodowego oraz zinterpretowanie nie usuniętych w sprawie wątpliwości co do udziału oskarżonego R. P. w dokonaniu poszczególnych przestępstw – wyłącznie na niekorzyść oskarżonego.

2. błąd w ustaleniach faktycznych, mogący mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a polegający na uznaniu, iż oskarżony R. P. dopuścił się popełnienia przypisanych mu przestępstw opisanych w punktach: 9, 10, 11, 12, 13 i 14 wyroku, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy, z uwagi na istniejące wątpliwości co do udziału oskarżonego w przypisanych mu przestępstwach, przy jednoczesnym konsekwentnym nie przyznawaniem się oskarżonego do ich popełnienia, nie daje dostatecznych podstaw do uznania oskarżonego za winnego popełnienia przedmiotowych czynów”.

W konsekwencji skarżący wniósł o zmianę wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przestępstw, za które wymierzono mu kary pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu wniesionej apelacji Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 27 grudnia 2017 r., sygn. akt II AKa [...], utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Wyrok Sądu odwoławczego zastał zaskarżony w całości kasacją obrońcy skazanego. Skarżący zarzucił orzeczeniu „rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść wydanego w sprawie wyżej oznaczonej wyroku, a mianowicie art. 6 k.p.k. w zw. z art. 175 § 1 k.p.k., polegający na odmowie przyjęcia przez Sąd Apelacyjny w [...] na rozprawie w dniu 27 grudnia 2017 roku od oskarżonego R. P. wyjaśnień w sprawie” i wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k., co umożliwiło oddalenie jej na posiedzeniu.

Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 536 k.p.k. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a zakresie szerszym – tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455 k.p.k. Zważywszy,

że w sprawie nie zaistniały przesłanki uzasadniające rozpoznanie kasacji poza granicami zaskarżenia, przedmiotem rozpoznania mógł być wyłącznie zarzut sprecyzowany w kasacji.

Zarzut podniesiony w kasacji jest oczywiście bezzasadny z co najmniej dwóch powodów. Po pierwsze, w świetle art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Podnoszone naruszenie prawa do obrony poprzez odmowę odebrania wyjaśnień od skazanego w fazie postępowania odwoławczego nie mieści się w żadnym z przypadków nakazujących uchylenie orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 § 1 k.p.k.). Skoro w grę wchodzić może jedynie tzw. względny powód odwoławczy obowiązkiem skarżącego jest wykazanie, że doszło do rażącego naruszenia prawa, a także, że mogło mieć ono istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Tymczasem skarżący nawet nie próbuje wykazać zaistnienia drugiego ze wskazanych elementów. Żadnej argumentacji w tej mierze nie zawiera podniesiony zarzut, a i uzasadnienie kasacji nie spełnia oczekiwanych wymagań. Trudno bowiem uznać za wystarczające twierdzenie, że „Nie jest bowiem wykluczone, że gdyby Sąd odebrał od oskarżonego R. P. wyjaśnienia, poznał jego racje i poddał je analizie, być może decyzja końcowa odnośnie udziału oskarżonego w popełnieniu zarzuczanych mu czynów byłaby zgoła odmienna od zaprezentowanej przez Sąd w zaskarżonym wyroku”. Jak wiadomo, skazanemu przypisano popełnienie kilku przestępstw. Tymczasem w kasacji nie próbuje się nawet wskazać, których czynów ewentualne wyjaśnienia miały dotyczyć i w jaki sposób ich treść mogłaby wpłynąć na zakres i sposób kontroli instancyjnej, wyznaczonej przecież m.in. podniesionymi zarzutami apelacyjnymi. Trudno w kasacji doszukać się także argumentów przemawiających za tym, że po złożeniu wyjaśnień przez skazanego Sąd Apelacyjny byłby zobowiązany do rozpoznania sprawy poza granicami zaskarżenia, choćby ze względu na treść art. 440 k.p.k. Złożony w trakcie rozprawy odwoławczej wniosek obrońcy skazanego o odebranie wyjaśnień od R. P. (k - 2761v) także nie został uzasadniony. Odpowiadając na pytanie przewodniczącego obrońca stwierdził jedynie, że wyjaśnienia mogą być bardzo obszerne i dlatego wnosi o przerwę lub

odroczenie rozprawy. Opisana sytuacja jest jednym z elementów pozwalających na stwierdzenie, że wbrew zarzutowi kasacyjnemu, w sprawie nie doszło także do rażącego naruszenia prawa, w szczególności art. 175 § 1 k.p.k. Etapem, na którym przeprowadza się dowody, ustala fakty i dokonuje się ich oceny prawnej jest postępowanie przed sądem pierwszej instancji. W toku tego postępowania skazany, korzystając z uprawnień wynikających z art. 175 § 1 k.p.k., generalnie odmówił składania wyjaśnień „w dniu dzisiejszym” (k - 661v). W tej sytuacji odczytano mu jego wyjaśnienia z postępowania przygotowawczego, do których się ustosunkował. Skazany uczestniczył w kolejnych terminach rozpraw, nie zdecydował się jednak na złożenie wyjaśnień. Postępowanie odwoławcze, mimo zwiększenia elementów apelacyjności nadal jest postępowaniem kontrolnym, co oznacza, że możliwe postępowanie dowodowe pozostaje relacji do zaskarżonego orzeczenia i wniesionych środków odwoławczych. W konsekwencji, dopuszczenie dowodu z wyjaśnień oskarżonego, czy innych dowodów, podlega ocenie przez pryzmat przepisów z art. 170 § 1 k.p.k. i art. 452 § 2 k.p.k., z uwzględnieniem fazy postępowania, w jakiej proces się znajduje. Wniosek obrońcy skazanego podlegał więc ocenie w kontekście przesłanek uzasadniających oddalenie wniosku dowodowego. Zauważyć należy, że profesjonalny pełnomocnik nie dość, że nie sformułował rzeczowej tezy dowodowej, to nadto domagał się przerwy czy odroczenia rozprawy odwoławczej z uwagi na rzekomą obszerność wyjaśnień, mimo że oskarżony był obecny na rozprawie, a czynność tę rozpoczęto o godzinie 9,30. W tym stanie rzeczy decyzja procesowa Sądu odwoławczego o oddaleniu wniosku dowodowego ze względu na to, że w oczywisty sposób zmierza on do przedłużenia postępowania, nie narusza prawa i jest trafna.

Kierując się powyższym orzeczono, jak w części dyspozytywnej postanowienia.